

Innspill til justering av stimuleringsordning for frivilligheten

Frivillighet Norge er glad for at regjeringen har vedtatt en midlertidig tilskuddsordning for frivillighetssektoren som har som formål å stimulere til aktivitet innenfor rammene av smittevernrestriksjoner gitt av offentlige myndigheter som følge av covid-19.

I vår ferske medlemsundersøkelse oppgir 93% av respondentene at de har avlyst arrangement i 2021 på grunn av koronasituasjonen. Vi vet av tidligere undersøkelser og dialog med medlemsorganisasjoner at mange er bekymret og det er stor usikkerhet om fremtiden. Det gjelder hva som er mulig og ikke mulig på kort sikt, men også hvilke konsekvenser medlemstap, svekkede lokalledd og en uforutsigbar økonomisk situasjon vil få på lang sikt.

Som statsråden også erkjente på pressekonferansen 16. april, er det nødvendig at ordningen tilpasses. Frivillighet Norge har behandlet dette på møte i nettverksgruppen for økonomiske rammebetingelser 19. april og sender med dette over forslag til justering av stimuleringsordningen på vegne av frivillig sektor.

Problemer med stimuleringsordningen

Mange frivillige organisasjoner har for tiden store utfordringer som følge av pandemien og smittevernrestriksjoner. Den løpende aktiviteten i organisasjonene overfor deres målgrupper er i mange tilfeller mulig å gjennomføre med tilpasninger til smittesituasjonen. Samtidig gjør det nasjonale forbudet mot større arrangement, og anbefalingene rettet mot befolkningen om å unngå å møte andre, at mange av de inntektsbringende arrangementene i organisasjonene har måttet avlyses. Konsekvensen er at lokale lag og foreninger har mistet vesentlige inntekter som bidrar til å finansiere deres aktiviteter. Dette vil føre til at aktivitet som ellers kunne vært gjennomført må avlyses, og i verste fall kan organisasjoner måtte legges ned som følge av inntektstap.

Det er et problem at søknadsskjema ikke blir klart før i juni og at ordningen, ved å kun gjelde til 30. juni, ikke gir nødvendig forutsigbarhet for sommeraktivitetene.

Dette er et problem som også vil forplante seg utover resten av året da noen vårrangementer som nå er avlyst finansierer aktiviteter på høsten.

Forslag til løsning

Primært viser vi til vårt høringsinnspill til ordningen som ble sendt i januar 2021.¹ Vi foreslår at:

- forskriften endres slik at kompensasjon for tapte inntekter, etter modell fra krisepakke 3 fra 2020, inkluderes i søknadsgrunnlaget.
- det ikke stilles krav om minstepå 25 000,- grunnet kort virkeperiode for denne ordningen.
- ordningen gjøres gjeldende for sommeren for å sikre forutsigbarhet for organisasjonene.
- det kommer en rask avklaring på regelverket for sommeren.
- nødvendige ressurser tilføres slik at søknadsskjema kommer raskere på plass og at arbeidet med dette går parallelt med eventuelle godkjenningsprosesser i ESA.

Vi forutsetter at Kulturdepartementet utformer løsninger i tett dialog med Frivillighet Norge.

Dersom det ikke lar seg gjøre å endre forskriften må det bli mulig å få dekt inntektstap ved at det regnes som «merkostnader som følge av smitteverntilpasninger som er nødvendige for å gjennomføre arrangementer og aktiviteter» (jfr § 4 b. i forskriften). Merkostnaden er her manglende inntekter på grunn av avlysninger etter smittevernsrestriksjoner, som skulle gitt inntekt til det gjeldende arrangementet. Det må her inngå kostnader som kreves for å gjenoppta aktivitet for eksisterende og nye deltakere og medlemmer. Dersom dette blir aktuelt forventer vi at departementet tar kontakt med Frivillighet Norge om nærmere utforming av et slikt alternativ. En slik løsning vil måtte videreføres ut året da tapt inntekt fra arrangement, utleie og andre aktiviteter benyttes over en lengre periode enn stimuleringsordningen nå gjelder for.

Behov etter sommeren

Frivillighet Norge mener at det må utformes en tilsvarende søkbar ordning som gjelder for perioden fram til 31.12.21.

Pandemiens påvirkning på organisasjonene vil ikke være over selv om smittevernsrestriksjonene blir borte. Denne perioden har krevd mye av oppsparte midler, frivillige og ansatte. For mange vil de kommende årene være utfordrende. Nesten en tredjedel av organisasjonene som har svart på vår undersøkelse om konsekvenser av koronapandemien oppgir å ha mistet lokallag/underledd eller medlemsorganisasjoner siden mars 2020. 39% oppgir å ha mistet medlemmer. Det vil ta tid å bygge opp igjen tapte lag og rekruttere medlemmer. Dette vil ha påvirkning på økonomien til organisasjonene i lang tid fremover.

Mange har også lagt om sin aktivitet og flyttet på ressurser for å dekke nye behov under pandemien. Det vil være krevende med en ny snuoperasjon når samfunnet beveger seg mot den nye normalen. Investeringen vi gjør i år og fremover vil ha stor betydning for frivillig sektors utvikling.

Det er ekstra viktig at myndighetene har god dialog med frivillig sektor fremover, viser fleksibilitet og kontinuerlig vurderer behovet for særskilte tiltak for å sikre at vi kommer ut av krisen med en bred og mangfoldig frivillighet. Statsbudsjettet for 2021 vil ikke være det siste budsjettet hvor koronatiltak for frivilligheten er nødvendig.

¹ <https://s3.eu-west-1.amazonaws.com/frivillighet-norge/Hørings svar-tilskuddsordning-2021-korona.pdf?mtime=20210122141132&focal=none>

Med vennlig hilsen

Stian S. Johnsen

Stian Slotterøy Johnsen

Generalsekretær

Janne Nyhus

Politisk rådgiver